

Länsförsäkringar AB

Bokslutskommuniké 2016

Året i korthet Uppgifterna inom parentes avser helår 2015.

- Koncernens rörelseresultat ökade till 2 286 (2 155) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 10 (11) procent.
- Rörelseresultatet i sakförsäkringsrörelsen uppgick till 644 (908) Mkr. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring ökade till 5 342 (5 074) Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 92 (85).
- Rörelseresultatet i bankkoncernen ökade till 1 467 (1 175) Mkr. Räntenettet stärktes till 3 455 (2 994) Mkr.
- Rörelseresultatet i Länsförsäkringar Fondliv uppgick till 512 (516) Mkr. Premieinkomsten uppgick till 8 637 (8 645) Mkr. Provisionsintäkterna uppgick till 1 412 (1 384) Mkr.
- Moderbolagets nettoomsättning ökade till 2 894 (2 653) Mkr.

Fjärde kvartalet 2016 jämfört med tredje kvartalet 2016

- Koncernens rörelseresultat uppgick till 542 (628) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 10 (10) procent.
- Eget kapital för koncernen ökade med 403 Mkr och uppgick till 22 529 Mkr.
- Rörelseresultatet i sakförsäkringsrörelsen uppgick till 183 (143) Mkr. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring uppgick till 1 353 (1 359) Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 93 (91).
- Rörelseresultatet i bankkoncernen uppgick till 391 (380) Mkr. Räntenettet stärktes till 942 (898) Mkr.
- Rörelseresultatet i Länsförsäkringar Fondliv uppgick till 126 (136) Mkr. Premieinkomsten uppgick till 2 173 (2 071) Mkr. Provisionsintäkterna uppgick till 378 (361) Mkr.
- Moderbolagets nettoomsättning ökade till 858 (647) Mkr.

Vd-kommentar

Som nytitillträdd vd för Länsförsäkringar AB ser jag fram emot att vara med och vidareutveckla Länsförsäkringar. Vi gör det från en styrkeposition – med starka resultat och god tillväxt i ryggen. Med nöjda kunder och ett starkt varumärke.

Länsförsäkringar AB-koncernen redovisar ett starkt resultat 2016; rörelseresultatet ökade till 2 286 Mkr. Bankens resultat ökade med 25 procent jämfört med 2015, drivet av lägre refinansieringskostnader och en fortsatt stark tillväxt med bibehållen hög kreditkvalitet och god geografisk spridning i Sverige. Sakförsäkringsverksamhetens rörelseresultat var i nivå med fjolåret, om man bortser från betydande avvecklingsvinster under 2015 som uppstod efter beslut om att överföra en stor del av olycksfallaffären till länsförsäkringsbolagen. Sjukvårdsförsäkring utvecklades bättre än under fjolåret till följd av lägre skadekostnader. Agria fortsatte att bidra med god volymutveckling och ett starkt resultat och under året öppnades ännu en filial, i Finland. Dock ökade skadekostnaderna för mottagen internationell återförsäkring, främst från en ökad frekvens av medelstora skador. Vårt fondlivbolag är nu Sveriges ledande pensionsförsäkringsbolag inom individuell tjänstepension, med ett förvaltad kapital på 114 Mdkr. I september sänkte vi våra fondavgifter på aktiefonder för att skapa ännu bättre värde för våra kunder.

Utöver goda resultat och en stark tillväxt fick vi även detta år bevis på att våra kunder uppskattar det vi gör – enligt Svenskt Kvalitetsindex har vi de mest nöjda kunderna inom bank, sakförsäkring, pensionsförsäkring och fastighetsförmedling. Ett annat glädjeämne är att Svensk Hållbarhetsranking visar att den svenska allmänheten anser att Länsförsäkringar är bäst på hållbarhet inom bank, pension och försäkring. Långsiktig hållbarhet är en central del av vår verksamhet och vi arbetar löpande med hållbarhetsfrågor som ansvarsfulla investeringar där vi lanserade vår nya hållbarhetsfond Länsförsäkringar Global Hållbar i oktober.

Johan Agerman

Vd Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag, tillsammans med 16 socken- och häradsbolag. Genom en tydlig roll i länsförsäkringsgruppens värdekedja bidrar Länsförsäkringar AB till att öka konkurrenskraften och sänka kostnaderna. Därigenom skapas förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Genom respektive länsförsäkringsbolag får kunderna ett helhetserbjudande inom bank, försäkring och fastighetsförmedling. Utgångspunkten är den lokala närvaron och beslutskraften. Erfarenheten visar att lokal beslutskraft i kombination med gemensamma muskler skapar ett verkligt mervärde för kunderna. Grundläggande är en långsiktig omsorg om kundernas pengar. Det finns inga externa aktieägare utan det är kundernas pengar som förvaltas. Detta synsätt präglar hela verksamheten. Länsförsäkringsgruppen har 3,7 miljoner kunder och 6 200 medarbetare. Länsförsäkringsgruppen är i juridisk mening inte en koncern.

Länsförsäkringar AB koncernen omfattar, förutom moderbolaget Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Sak, Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Fondliv och Länsförsäkringar Liv samt dotterbolag till dessa.

Länsförsäkringar Liv konsolideras inte i Länsförsäkringar AB, då bolaget bedrivs enligt ömsesidiga principer.

*Bolaget bedrivs enligt ömsesidiga principer och konsolideras inte i Länsförsäkringar AB.

Marknadskommentar

2016 var ett händelserikt år präglat av politisk osäkerhet, men inledningsvis även av konjunkturell oro och ett kraftigt oljeprisfall. Oro för den globala konjunkturen, inte minst frågetecken kring Kinas tillväxtutsikter, gjorde avtryck på de finansiella marknaderna i form av både börs- och räntenedgångar. Trots den initiala marknadsoron ser den globala tillväxten ut att enbart bli något lägre under 2016 än vad som förväntades vid inledningen av året. Den något svagare utvecklingen var framför allt resultatet av att tillväxten blev svagare än väntat i USA, men detta vägdes bland annat upp av en något mer positiv utveckling i Kina. Denna utveckling möjliggjorde att den amerikanska centralbanken med försiktiga steg kunde fortsätta mot en normalisering av sin penningpolitik och höja styrräntan mot slutet av året, den andra höjningen sedan 2006. Återhämtningen i Europa fortsatte under året, delvis till följd av mycket expansiva åtgärder från den europeiska centralbanken, som bland annat påbörjade köp av företagsobligationer. Stort fokus har under året även legat på den politiska situationen. Storbritannien röstade för att lämna EU-samarbetet och republikanernas presidentkandidat Donald Trump skördade framgångar i det amerikanska valet. Även om marknadsreaktionerna efter den brittiska EU-omröstningen blev kortvariga och reaktionerna efter det amerikanska presidentvalet var begränsade är de långsiktiga implikationerna mer svåröverskådliga. Trumps valseger har påverkat marknadens förväntningar på tillväxt och inflation i USA för de kommande åren. Ökad finanspolitisk stimulans bedöms stärka tillväxten i ett läge när ekonomin redan befinner sig i en högkonjunktur, vilket därmed ökar risken för högre inflation och räntor.

Globala långräntor steg under hösten från historiskt låga och i vissa fall negativa nivåer, en uppgång som accelererade efter det amerikanska presidentvalet. Räntorna på säkerställda obligationer föll under året och investerarefterfrågan var god. Majoriteten av världens aktiemarknader uppvisade en positiv avkastning under året och i svenska kronor var börsutvecklingen i USA och på tillväxtmarknader särskilt gynnsam.

Den svenska ekonomin fortsatte att utvecklas i god takt och i stort sett i linje med förväntningarna. Inflationen har dock överraskat negativt, vilket gjort att vi hamnat i en ovanlig situation där penningpolitiken gjorts än mer expansiv, trots att Sverige befinner sig i en högkonjunktur. Bostadspriserna har fortsatt att stiga, men takten har successivt sjunkit under året.

Dessa trender återspeglades även i Länsförsäkringar AB-koncernens kapitalavkastning som ökade till 4,5 procent 2016, främst tack vare en positiv utveckling i fastighetsportföljen, men även i ränteportföljen.

Rating			
Bolag	Institut	Långfristig rating	Kortfristig rating
Länsförsäkringar AB	S&P Global Ratings	A-/Stable	-
Länsförsäkringar AB	Moody's	A3/Stable	-
Länsförsäkringar Bank	S&P Global Ratings	A/Stable	A-1(K-1)
Länsförsäkringar Bank	Moody's	A1/Stable	P-1
Länsförsäkringar Hypotek ¹⁾	S&P Global Ratings	AAA/Stable	-
Länsförsäkringar Hypotek ¹⁾	Moody's	Aaa	-
Länsförsäkringar Sak	S&P Global Ratings	A/Stable	-
Länsförsäkringar Sak	Moody's	A2/Stable	-

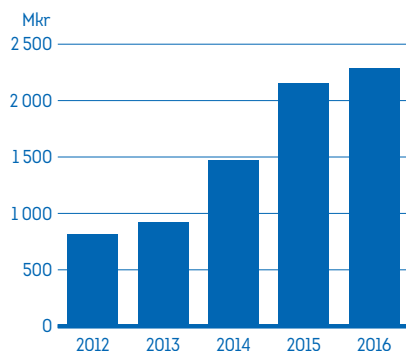
¹⁾ Avser bolagets säkerställda obligationer.

Helår 2016 jämfört med helår 2015

I rapporten kommenteras utvecklingen helår 2016 jämfört med helår 2015, om inte annat anges. Belopp anges i SEK, om inte annat anges.

Koncernens resultat

Koncernens rörelseresultat

Koncernens rörelseresultat ökade till 2 286 (2 155) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 10 (11) procent.

Det starka resultatet kom främst från bankkoncernen, vars rörelseresultat ökade med 25 procent till 1 467 (1 175) Mkr, genom ett ökat räntenetto till följd av ökade volymer och lägre refinansieringskostnader.

Rörelseresultatet i sakförsäkringsrörelsen uppgick till 644 (908) Mkr. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring ökade till 5 342 (5 074) Mkr. Den stora skillnaden mellan rörelseresultatet 2016 och fjolåret härrör från betydande avvecklingsvinster 2015 som uppstod efter beslut om att överföra en stor del av olycksfall- och sjukaffären till länsförsäkringsbolagen. Bortsett från detta var rörelseresultat 2016 i nivå med fjolårets.

Förvalt kapital i fondförsäkringsverksamheten ökade till 114 (103) Mdkr. Rörelseresultatet uppgick till 512 (516) Mkr.

Koncernens kapitalavkastning hänförlig till försäkringsrörelsens och moderbolagets tillgångar uppgick till 4,5 (3,4) procent. Fastigheter, som vid utgången av året uppgick till 21 procent av placeringstillgångarna, hade störst avkastning och bidrog med 2,9 (3,9) procentenheter till kapitalavkastningen. Utöver den löpande direktavkastningen ingår även marknadsvärdeförändringen för fastighetsinnehaven i avkastningen, vilket har utvecklats positivt på grund av högre marknadshyror och sjunkande avkastningskrav på marknaden. Ränteportföljen påverkade kapitalavkastningen positivt med 1,3 (-0,3) procentenheter, främst på grund av amerikanska krediter samt komprimerade kreditspreadar. Aktier bidrog positivt med 0,6 (0,2) procentenheter.

Koncernens kapitalstatus

Koncernens eget kapital ökade under året med 1 991 Mkr till 22 529 (20 538) Mkr.

Länsförsäkringar AB-koncernen är ett finansiellt konglomerat. Koncernens företag omfattas av regler om gruppens enligt lagstiftning om finansiella konglomerat, lagstiftning för försäkringsverksamhet och lagstiftning för bankverksamhet. De första två regelverken är nära nog sammanfallande vad gäller kapitalkrav på grupp-nivå. Reglerna för kapitalkrav på grupp-nivå inom bankverksamhet är uppbyggda på annat sätt på flera viktiga punkter.

Uppgifter om kapitalkrav och kapitalbas för gruppen enligt försäkringsregler per 31 december 2016 publiceras i Länsförsäkringar ABs årsredovisning den 9 mars 2017. Per 30 september 2016 var överskottet 9,7 Mdkr, vilket var en ökning med 1,0 Mdkr jämfört med öppningsbalansen per 1 januari 2016 som visade ett överskott på 8,7 Mdkr. Kapitalbasen uppgick till 38,8 Mdkr och kapitalkravet till 29,1 Mdkr.

Kapitalsituationen enligt reglerna om finansiella konglomerat skilde sig per 30 september 2016 något från hur den mäts enligt gruppregler för försäkringsverksamhet. Skillnaden beror på vissa olikheter i regler om kapitalbas vad avser behandling av överskott i dotterbolag som inte kan överföras till moderbolaget. Överskottet i solvenstestet under reglerna om finansiella konglomerat var 9,5 Mdkr, vilket var 0,2 Mdkr lägre än enligt gruppregler för försäkring.

Kärnprimärkapitalrelationen för konsoliderad situation*, den grupp som omfattas av gruppregler för bankverksamhet, var vid utgången av fjärde kvartalet 21,2 (21,4) procent.

* Länsförsäkringar Bank-koncernen konsoliderat med Länsförsäkringar AB och fastighetsbolaget Utile Dulci 2 HB.

Kapitalsituationen i Länsförsäkringar ABs direktägda konsoliderade dotterbolag visas i följande tabell.

Dotterbolagens kapitalstatus

	2016-09-30	2016-01-01*
Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB		
Kapitalkvot, %	293	235
Länsförsäkringar Fondliv Försäkrings AB		
Kapitalkvot, %	152	141
Länsförsäkringar Bankkoncernen		
Kärnprimärkapitalrelation, %	24,8	23,7

* Öppningsbalans 2016-01-01 enligt Solvens II.

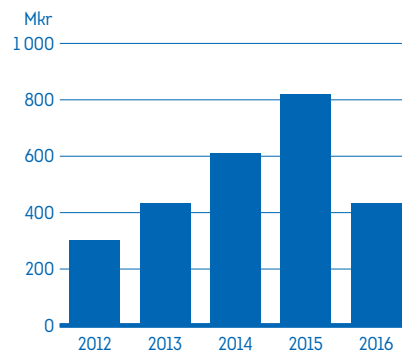
Sakförsäkring

Rörelseresultatet uppgick till 644 (908) Mkr. Föregående år realiserades ett betydande avvecklingsresultat i samband med en genomgång av reserver efter beslut om att överföra en stor del av affären olycksfall och sjukförsäkring vuxen till länsförsäkringsbolagen. Bortsett från detta var rörelseresultatet 2016 i nivå med fjolårets.

Totalkostnadsprocenten uppgick till 92 (85). Försäkringstekniskt resultat uppgick till 435 (821) Mkr. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring ökade med 5 procent och uppgick till 5 342 (5 074) Mkr. Ökningen är en följd av tidigare premiehöjningar inom både sjukvårdsaffären och Agria, samt beståndstillväxt hos Agria. Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring ökade till 3 793 (3 242) Mkr. Skadeprocenten ökade till 71 (64) till följd av högre skadekostnader i mottagen internationell återförsäkringsaffär från framförallt en högre frekvens av medelstora skador, samt förstärkning av reserver för tidigare års skador. Även ansvarsaffär har haft en högre skadekostnadsbelastning. Dessutom gjordes reservförstärkning i skadelivränterörelsen i samband med byte av räntekurva för diskontering.

Resultatet i sjukvårdsförsäkring har däremot utvecklats positivt och affären uppvisar ett resultat i balans efter premiejusteringar och ett kvalitetsarbete inom skadehanteringen. Agria redovisade ett rörelseresultat i nivå med föregående år på 281 (286) Mkr. Driftkostnadsprocenten för sakförsäkringsrörelsen var oförändrad och uppgick till 21.

Sakkoncernens försäkringstekniska resultat

Sakkoncernens kapitalavkastning uppgick till 4,5 (5,6) procent. Fastigheter, som vid utgången av året uppgick till 23 procent av placeringstillgångarna, bidrog med 3,5 procentenheter till kapitalavkastningen. Utöver den löpande direktavkastningen ingår även marknadsvärdeförändringen för fastighetsinnehaven i avkastningen, vilket har utvecklats

positivt under 2016. Ränteportföljen, som har en kort duration, påverkade avkastningen positivt med 0,9 procentenheter, främst från amerikanska krediter och komprimerade kreditspreadar. Investeringar i hedgefonder och aktier utgör cirka 4 procent av placeringstillgångarna och påverkade därmed avkastningen positivt med mindre än 0,1 procentenheter, valuta bidrog negativt med 0,1 procentenheter. Den lägre kapitalavkastningen jämfört med föregående år förklaras främst av en lägre andel fastigheter under 2016.

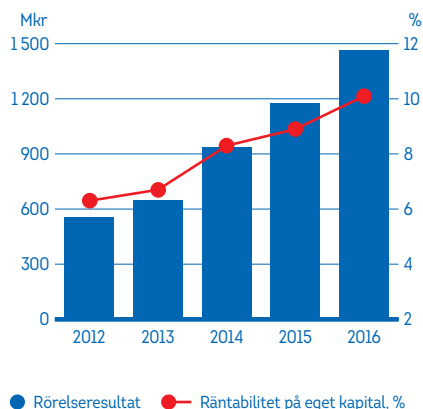
Kapitalavkastningen som redovisas i resultaträkningen ökade till 210 (87) Mkr. Anledningen till att denna redovisade kapitalavkastning är högre än föregående år medan kapitalavkastningen har minskat till 4,5 procent, beror på att värdeökningen på rörelsefastigheter, som var högre föregående år, redovisas direkt mot eget kapital.

Bank

Länsförsäkringar Bank redovisade sitt bästa resultat någonsin 2016. Rörelseresultatet ökade med 25 procent till 1 467 (1 175) Mkr, vilket förklaras av ett stärkt räntenetto. Räntenettet ökade med 15 procent till 3 455 (2 994) Mkr till följd av ökade volymer och lägre refinansieringskostnader. Räntabiliteten på eget kapital stärktes till 10,1 (8,9) procent.

Nettoresultat av finansiella poster uppgick till 68 (97) Mkr och förklaras av orealiserade värdeförändringar på finansiella instrument med tillhörande säkringsredovisning. Provisionsnettot uppgick till -567 (-441) Mkr och förklaras av ökade ersättningar till länsförsäkringsbolagen beroende på god volymutveckling. Rörelsekostnaderna uppgick till 1 568 (1 566) Mkr. K/I-talet före kreditförluster uppgick till 0,51 (0,57).

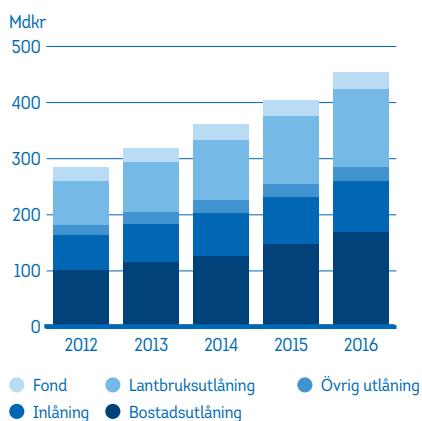
Bankkoncernens rörelseresultat och räntabilitet på eget kapital

Kreditförlusterna uppgick netto till 38 (6) Mkr, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på 0,02 (0,00) procent. Osäkra lånefordringar brutto uppgick till 240 (241) Mkr, vilket motsvarar en andel osäkra lånefordringar brutto om 0,11 (0,12) procent.

Affärsvolymer ökade med 13 procent till 455 (404) Mdkr. Utlåningen ökade med 12 procent till 227 (202) Mdkr med fortsatt hög kreditkvalitet. Utlåningen i Länsförsäkringar Hypotek ökade med 15 procent till 169 (147) Mdkr. Utlåningen i Wasa Kredit ökade med 14 procent till 18,3 (16,0) Mdkr. Inlåningen ökade med 9 procent till 91,2 (83,9) Mdkr. Fondvolymerna ökade med 15 procent till 138 (120) Mdkr.

Bankkoncernens affärsvolym*

*Affärsvolym utgör summan av internt och externt förvaldat fondvolym, utlåning till lantbruk, bolån och övrig utlåning i Länsförsäkringar Bank och Wasa Kredit samt inlåning från allmänheten.

Upplåning och likviditet

Bankkoncernen har en låg refinansieringsrisk och en välfördelad förfallostruktur. Emitterade värdepapper ökade till nominellt 152 (138) Mdkr, varav säkerställda obligationer uppgick till 122 (107) Mdkr, icke säkerställd långfristig upplåning uppgick till 29 (29) Mdkr och kortfristig upplåning uppgick till 1 (1) Mdkr. Genomsnittlig återstående löptid för den långfristiga upplåningen uppgick per 31 december 2016 till 3,3 (3,3) år.

Under perioden emitterades säkerställda obligationer med en volym motsvarande nominellt 31 (35) Mdkr, återköpta säkerställda obligationer uppgick till nominellt 8 (10) Mdkr och förfall av säkerställda obligationer uppgick till nominellt 8 (16) Mdkr. Länsförsäkringar Bank emitterade under perioden icke säkerställda obligationer om nominellt 8 (16) Mdkr och förfall av icke säkerställda obligationer uppgick till nominellt 7 (10) Mdkr.

Den 31 december 2016 uppgick likviditetsreserven till 42 (42) Mdkr enligt Bankförningens definition. Likviditetsreserven är placerad i värdepapper med mycket hög kreditkvalitet som är belåningsbara hos Riksbanken och i förekommande fall i ECB. Ge-

nom att utnyttja likviditetsreserven kan kontraherade åtaganden mötas i över 2 år utan ny upplåning på kapitalmarknaden.

Likviditetstäckningsgrad (LCR) för konsoliderad situation enligt Finansinspektionens definition uppgick till 169 (251) procent per 31 december 2016.

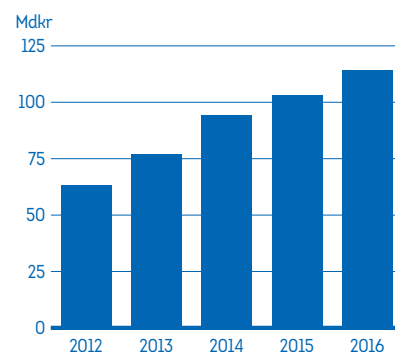
Fondförsäkring

För det tredje kvartalet 2016 stärker Länsförsäkringar Fondliv positionen som marknadsledare inom individuell tjänstepension. Mätt i premieinkomst var marknadsandelen 19,7 procent. Även marknadsandelen mätt i nyteckning ökade under det tredje kvartalet och uppgick till 20 procent.

Rörelseresultatet i Länsförsäkringar Fondliv uppgick till 512 (516) Mkr. Den främsta anledningen till att resultatet är på samma nivå som 2015 är att de ökade intäkterna från ett större förvaltat kapital möts av ökade kostnader, främst på grund av IT-investeringar inom digital utveckling. Fokusområden är att utveckla de digitala tjänsterna, med ett utökat utbud av självservicefunktioner, och att skapa enklare och förbättrad kundinformation. Som ett led i den digitala förflyttningen ersattes pappersblanketten Min hälsa med Digital hälsa för tjänstepensionskunder under 2016, vilket bidrar till ökad service, kvalitet och effektivitet. Länsförsäkringar Fondliv kommer också att lansera en helt digital köptjänst för tjänstepensioner i början av 2017.

Det totala förvaltade kapitalet ökade med 11 Mdkr och uppgick till 114 (103) Mdkr. Ökningen berodde både på positivt nettoinflöde och positiv avkastning. Den totala premieinkomsten var i linje med föregående år och uppgick till 8 637 (8 645) Mkr, med inflyttat kapital på 1 321 (1 375) Mkr. Premieinkomst för försäkringsrisk efter avgiven återförsäkring uppgick till 173 (140) Mkr. Provisionsintäkterna uppgick till 1 412 (1 384) Mkr till följd av ett större förvaltat kapital. Driftkostnaderna ökade till 973 (910) Mkr, främst som ett resultat av högre IT-kostnader på grund av ökade satsningar inom digital utveckling.

Förvaltat kapital fondförsäkring

Fond- och garantiförvaltning

I det rekommenderade fondutbudet, som består av 88 fonder, utvecklades 88 procent av fonderna positivt och 12 procent negativt under året. Nästan hälften av fonderna steg med över 10 procent samtidigt som tre av fonderna sjönk mer än 5 procent. Hållbarhetskrav ställs vid upphandling av nya fonder och en uppföljning av fondförvaltares arbete med ansvarsfulla investeringar utförs årligen. Vid utgången av 2016 hade 98 procent av alla rekommenderade fonder i Länsförsäkringar Fondliv skrivit under FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). I oktober 2016 lanserades vår nya hållbarhetsfond, Länsförsäkringar Global Hållbar.

Fonderna med högst avkastning under 2016 var East Capital Rysslandsfonden, Alfred Berg Ryssland och BlackRock World Mining. Läget för flera råvaruberoende länder, som till exempel Ryssland, håller på att förbättras med stöd av uppåtgående råvarupriser vilket lett till stark utveckling för denna typ av fonder.

I fonder med mycket hög risk är svängningarna ofta stora och avkastningen kan skilja sig åt kraftigt år från år. Exempel på fonder i utbudet som utvecklades svagt under 2016 var Macquarie Asia New Stars, JP Morgan Global Healthcare och SEB Europafond Småbolag. En lägre tillväxttakt och svag börs i Kina påverkade Kinafonder och Asienfonder, med stor andel i Kina, negativt.

I september sänkte Länsförsäkringar Fondliv fondavgifterna på aktiefonder, för att skapa ett ännu bättre värde för kunderna.

Inom garantiförvaltning uppgick premieinkomsten till 349 (425) Mkr, vilket förklaras av ett lägre inflyttat kapital. Det förvaltade kapitalet uppgick till 2,7 (2,3) Mdkr. Avkastningen ökade till 5,3 (-0,2) procent, där ökningen är hänförlig till både ränte- och aktieinnehavet.

Väsentliga händelser efter delårsperiodens slut

Den 9 januari 2017 tillträdde Johan Agerman som ny vd för Länsförsäkringar AB. Han efterträddes Sten Dunér som gick i pension.

Verksamhetens risker och osäkerhetsfaktorer

Koncernens verksamhet inom bank och försäkring ger upphov till olika typer av risker, där kreditrisker inom bankkoncernen samt marknadsrisker och försäkringsrisker hänförliga till koncernens sak- och fondlivförsäkringsbolag utgör merparten av riskerna.

Kreditrisken inom Länsförsäkringar Bank påverkas främst av det makroekonomiska läget i Sverige eftersom all utlåning sker lokalt.

Bankkoncernen är även exponerad för likviditetsrisk och viss marknadsrisk. Kreditförlusterna är fortsatt låga och verksamhetens refinansiering fungerar väl. Sedan 2014 finns en avräkningsmodell avseende det åtagande som länsförsäkringsbolagen har när det gäller kreditförluster för förmedlad affär. Modellen innebär att länsförsäkringsbolagen vid reserveringstillfället täcker 80 procent av reserveringsbehovet genom avräkning mot en buffert av upparbetad förmedlingsersättning.

Marknadsriskerna uppstår framför allt i Länsförsäkringar Fondliv genom att det indirekt finns en exponering mot marknadsrisk då de framtida intäkterna i fondförsäkringsverksamheten är beroende av utvecklingen på finansmarknaden. Länsförsäkringar Saks marknadsrisk är mindre omfattande och uppstår från förvaltningsportföljen.

Livförsäkringsriskerna härrör framför allt från annullationsrisk i Länsförsäkringar Fondliv, det vill säga risken för lägre framtida avgiftsintäkter till följd av att kunder lägger sina försäkringar i fribrev eller flyttar till ett annat försäkringsbolag.

Skadeförsäkringsriskerna uppkommer via affär inom Länsförsäkringar Sak, som bedriver en väldiversifierad affär med allt från transportförsäkring och återförsäkring till djurförsäkring i dotterbolaget Agria. De risker som tas inom skadeförsäkring återförsäkras i hög utsträckning.

De risker som uppstår direkt i Länsförsäkringar AB är primärt hänförliga till företagets finansiering, placering av likviditet och till den affärsstödande verksamhet som bedrivs för dotterbolagens och länsförsäkringsbolagens räkning.

Länsförsäkringar AB med försäkringsdotterbolag fick i maj 2016 som första svenska försäkringsgrupp Finansinspektionens tillstånd att beräkna kapitalkrav för försäkringsverksamhet med en partiell intern modell. Kapitalkrav för merparten av marknadsriskerna, skadeförsäkringsriskerna och sjukförsäkringsriskerna beräknas med en intern modell, medan kapitalkrav för övriga risker beräknas enligt standardformeln. Även Länsförsäkringar Bank har sedan tidigare Finansinspektionens godkännande för att använda en Intern Risk Klassificeringsmodell (IRK) för mätning av kreditrisk för beräkning av kapitalkravet enligt tillsynsmyndighetens föreskrifter.

En mer ingående beskrivning av de risker koncernen och moderbolaget är exponerade mot, samt hur dessa risker hanteras, finns beskrivna i årsredovisning 2015 i koncernens not 2 Risk- och kapitalhantering.

Transaktioner med närstående

Länsförsäkringar AB-koncernen har samma typ av avtal 2016 som är beskrivna i not till årsredovisning 2015. De väsentligaste transaktionerna med närstående för delårsperioden redovisas i not 3 för koncernen och i not 2 för moderbolaget.

Fjärde kvartalet 2016 jämfört med tredje kvartalet 2016

Rörelseresultatet för koncernen uppgick till 542 (628) Mkr där koncernens byte av IT driftsleverantörer resulterade i högre engångskostnader.

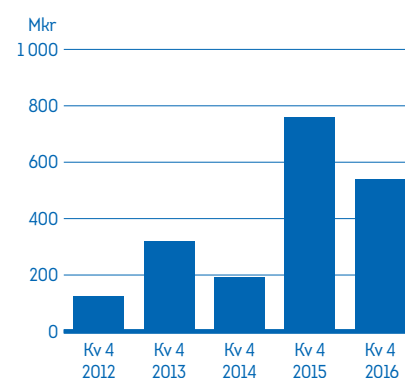
Rörelseresultatet i sakförsäkringsrörelsen uppgick till 183 (143) Mkr. Försäkrings tekniskt resultat var sämre medan kapitalförvaltningens resultat var bättre under fjärde kvartalet. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring uppgick till 1 353 (1 359) Mkr.

Bankkoncernens rörelseresultat uppgick till 391 (380) Mkr. Rörelseintäkterna ökade till 793 (770) Mkr och räntenettet uppgick till 942 (898) Mkr. Rörelsekostnaderna ökade till 400 (388) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital var oförändrad 10,3 procent.

Länsförsäkringar Fondlivs rörelseresultat uppgick till 126 (136) Mkr. Den totala premieinkomsten ökade till 2 173 (2 071) Mkr. Försäkringskapitalet ökade under kvartalet från 110 Mdkr till 114 Mdkr. Avgifterna uppgick till 170 (167) Mkr och förvaltningsersättningarna uppgick till 198 (192) Mkr. Driftskostnaderna ökade till 253 (237) Mkr.

Moderbolagets resultat, före koncernbidrag, uppgick till -101 (5) Mkr.

Koncernens rörelseresultat

Moderbolagets resultat 2016 jämfört med 2015

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 453 (438) Mkr. Resultatet påverkades positivt av en utdelning och koncernbidrag från Länsförsäkringar Sak om 630 Mkr. Intäkterna uppgick till 2 894 (2 653) Mkr.

Moderbolagets resultat fjärde kvartalet 2016 jämfört med tredje kvartalet 2016

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 59 (5) Mkr. Resultatet för fjärde kvartalet påverkades positivt av koncernbidrag från Länsförsäkringar Sak om 160 Mkr, men negativt från ökade engångskostnader från byte av IT driftsleverantörer.

Resultatet av periodens verksamhet och den ekonomiska ställningen för Länsförsäkringar AB-koncernen och moderbolaget 31 december 2016 framgår av efterföljande finansiella rapporter med tillhörande noter för koncernen och moderbolaget.

Nyckeltal

	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Länsförsäkringar AB-koncernen, Mkr							
Koncernen							
Rörelseresultat	542	628	578	537	761	2 286	2 155
Periodens resultat	381	507	530	427	656	1 845	1 765
Räntabilitet på eget kapital, % ¹⁾	10	10	11	9	12	10	11
Totala tillgångar, Mdkr	422	421	406	393	385	422	385
Eget kapital per aktie, kronor ²⁾	2 046	2 007	1 958	1 902	1 858	2 046	1 858
Konsolideringskapital ³⁾	25 244	24 600	24 083	23 232	22 774	25 244	22 774
Konsolideringsgrad, % ⁴⁾	452	446	442	434	428	452	428
Kapitalbas för gruppen (FRL) ⁵⁾	-*	38 833	37 583	36 222	-	-*	36 905**)
Solvenskapitalkrav för gruppen (FRL) ⁵⁾	-*	29 142	28 107	27 551	-	-*	28 233**)
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet ⁶⁾	-*	38 679	37 258	36 222	-	-*	-
Kapitalkrav för det finansiella konglomeratet ⁶⁾	-*	29 142	28 107	27 551	-	-*	-
*) Uppgifter lämnas i årsredovisning 2016.							
**) Öppningsbalans 2016-01-01 enligt Solvens II.							
Försäkringsrörelsen⁷⁾							
<i>Skadeförsäkringsrörelsen</i>							
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	1 292	1 295	1 270	1 233	1 238	5 090	4 836
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	4	4	3	12	15	44
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) ⁸⁾	-818	-878	-863	-777	-478	-3 336	-2 776
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	84	104	59	143	417	390	808
<i>Premieinkomst skadeförsäkring</i>							
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	1 311	1 193	1 249	3 000	1 213	6 753	6 534
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring	1 025	1 141	1 234	1 795	960	5 195	4 959
<i>Livförsäkringsrörelsen</i>							
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	70	72	72	219	57	432	383
Avgifter avseende finansiella avtal	170	167	160	162	156	659	649
Kapitalavkastning netto	37	79	42	-14	40	144	-21
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-58	-66	-67	-75	-64	-267	-262
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	152	151	125	113	109	541	540
Försäkringsrörelsens rörelseresultat⁹⁾	347	254	303	290	579	1 194	1 424
<i>Nyckeltal</i>							
Omkostnadsprocent ¹⁰⁾	30	24	28	25	29	27	27
Driftskostnadsprocent ¹¹⁾	24	19	22	20	22	21	21
Skadeprocent ¹²⁾	69	73	74	68	45	71	63
Totalkostnadsprocent	94	92	96	89	67	93	84
Förvaltningskostnadsprocent, livförsäkringsrörelsen ¹³⁾	1	1	1	1	1	1	1
Direktavkastning, % ¹⁴⁾	0,4	0,0	0,7	0,4	0,2	1,4	0,7
Totalavkastning, % ¹⁵⁾	1,2	1,0	1,8	0,2	1,9	4,2	3,9
<i>Ekonomisk ställning</i>							
Placeringstillgångar, Mdkr ¹⁶⁾	14	14	13	13	12	14	12
Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken, Mdkr	112	108	101	98	100	112	100
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring), Mdkr	8	9	9	8	8	8	8

Nyckeltal, fortsättning

	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Länsförsäkringar AB-koncernen, Mkr							
Bankrörelsen							
Räntenetto	942	898	826	789	805	3 455	2 994
Rörelseresultat	391	380	356	341	312	1 467	1 175
Periodens resultat	294	296	281	266	237	1 137	911
Räntabilitet på eget kapital, % ¹⁷⁾	10	10	10	10	9	10	9
Totala tillgångar, Mdkr	276	278	271	259	251	276	251
Eget kapital	13 182	12 942	12 638	12 386	12 057	13 182	12 057
K/I-tal före kreditförluster ¹⁸⁾	0,50	0,50	0,52	0,54	0,54	0,51	0,57
Placeringsmarginal, % ¹⁹⁾	1,36	1,31	1,24	1,22	1,29	1,28	1,22
Kärnprimärkapitalrelation bankkoncernen, %	24,8	24,4	23,7	23,5	23,7	24,8	23,7
Primärkapitalrelation bankkoncernen, % ²⁰⁾	27,5	27,1	26,4	26,2	26,6	27,5	26,6
Total kapitalrelation bankkoncernen, % ²¹⁾	33,4	32,8	32,3	31,4	32,0	33,4	32,0
Kärnprimärkapitalrelation konsoliderad situation, %	21,2	20,8	20,3	20,3	21,4	21,2	21,4
Primärkapitalrelation konsoliderad situation, % ²⁰⁾	23,2	22,8	22,3	22,4	23,7	23,2	23,7
Total kapitalrelation konsoliderad situation, % ²¹⁾	27,6	27,1	26,7	26,4	28,2	27,6	28,2
Kreditförlustnivå i förhållande till utlåning, % ²²⁾	0,00	0,00	0,02	0,04	0,03	0,02	0,00

- 1) Rörelseresultat och omvärdering av rörelsefastigheter med avdrag för schablonskatt 22,0 procent i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för poster inom eget kapital som redovisas över övrigt totalresultat exklusive omvärdering av rörelsefastigheter, samt justerat för primärkapitallån.
- 2) Eget kapital, justerat för primärkapitallån, per aktie.
- 3) Summan av eget kapital, förlagslån och uppskjuten skatt.
- 4) Konsolideringskapital i förhållande till 12 månaders premieinkomst efter avgiven återförsäkring.
- 5) Gruppen enligt försäkringsrörelseregler består av moderbolaget Länsförsäkringar AB, samtliga försäkringsföretag i koncernen, Länsförsäkringar Bank AB, Wasa Kredit AB, Länsförsäkringar Hypotek AB och Länsförsäkringar Fondförvaltning AB. Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB ingår i gruppen trots att Länsförsäkringar Liv-koncernen inte konsolideras i Länsförsäkringar AB-koncernen. Beräkningarna sker enligt den konsolideringsmetod som anvisas i EUs Solvens II-direktiv, dock att Länsförsäkringar Liv inräknas enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden i enlighet med tillstånd från Finansinspektionen.
- 6) Det finansiella konglomeratet består av samma företag som gruppen enligt försäkringsrörelseregler, se fotnot 5). Beräkningarna för det finansiella konglomeratet sker enligt samma metod som för gruppen enligt försäkringsrörelseregler. För det finansiella konglomeratet ska, till skillnad från gruppen enligt försäkringsrörelseregler, överförbarhet av överskott prövas även i andra reglerade företag än gruppens försäkringsföretag.
- 7) Försäkringsrörelsens resultat, nyckeltal och ekonomisk ställning redovisas enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens författningssamling FFFS 2015:12.
- 8) Exklusive skaderegleringskostnader.
- 9) I försäkringsrörelsens rörelseresultat ingår Länsförsäkringar Sak-koncernens och Länsförsäkringar Fondlivs kapitalavkastning och övriga icke-tekniska intäkter och kostnader.
- 10) Driftskostnader och skaderegleringskostnader i procent av premieintäkter efter avgiven återförsäkring. Avser endast skadeförsäkring.
- 11) Driftskostnader i procent av premieintäkter efter avgiven återförsäkring. Avser endast skadeförsäkring. Exklusive skaderegleringskostnader enligt Finansinspektionens föreskrift.
- 12) Försäkringsersättningar i procent av premieintäkter efter avgiven återförsäkring. Avser endast skadeförsäkring. Inklusive skaderegleringskostnader enligt Finansinspektionens föreskrift.
- 13) Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till det genomsnittliga värdet på placeringsstillgångar, placeringsstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och likvida medel.
- 14) Direktavkastning beräknas som summan av hyresintäkter från fastigheter, ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar, förvaltningskostnader i kapitalförvaltningen samt driftskostnader i fastigheter, i förhållande till det genomsnittliga värdet under perioden av försäkringsrörelsens placeringsstillgångar och kassa och bank.
- 15) Totalavkastning beräknas som summan av direktavkastning och värdeförändring i placeringsportföljen, i förhållande till placeringsstillgångarnas genomsnittliga verkliga värde under perioden. Avser skadeförsäkring och livförsäkring.
- 16) Placeringsstillgångar består av rörelsefastigheter, aktier och andelar i intresseföretag, aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, derivat (tillgångar och skulder), likvida medel samt räntebärande skulder.
- 17) Rörelseresultat med avdrag för schablonskatt 22,0 procent i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för värdeförändringar på finansiella tillgångar som redovisas över eget kapital.
- 18) Summa kostnader före kreditförluster i förhållande till summa intäkter.
- 19) Räntenetto i relation till genomsnittlig balansomslutning.
- 20) Utgående primärkapital i relation till utgående riskvägt belopp.
- 21) Utgående kapitalbas i relation till utgående riskvägt belopp.
- 22) Kreditförluster netto i förhållande till redovisat värde för utlåning till allmänhet och till kreditinstitut.

Finansiella rapporter för koncernen

Resultaträkning för koncernen							
Mkr	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Premier före avgiven återförsäkring	1 919	1 681	1 630	1 788	1 853	7 018	6 775
Återförsäkrars andel av premieintäkter	-566	-320	-296	-351	-565	-1 533	-1 583
Premier efter avgiven återförsäkring	1 352	1 361	1 334	1 438	1 288	5 485	5 192
Ränteintäkter	1 051	1 020	984	970	1 735	4 025	4 130
Räntekostnader	-109	-123	-157	-181	-930	-569	-1 124
Räntenetto	942	897	827	789	805	3 455	3 006
Värdeökning på fondförsäringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	3 238	6 332	1 345	-2 999	4 516	7 916	5 365
Utdelningar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	-	7	-	-	-	7	8
Kapitalavkastning, netto	85	81	154	2	83	322	-6
Provisionsintäkter	680	673	634	617	652	2 604	2 595
Övriga rörelseintäkter	629	502	565	517	532	2 212	2 104
Summa rörelseintäkter	6 926	9 853	4 859	364	7 876	22 002	18 263
Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-477	-1 197	-1 201	-1 110	-872	-3 986	-3 968
Återförsäkrars andel av försäkringsersättningar	-394	259	280	257	330	402	930
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	-871	-939	-921	-853	-542	-3 584	-3 038
Förändring livförsäkringsavsättning	36	38	35	-115	37	-6	-5
Förändring avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risken	-3 279	-6 417	-1 376	3 022	-4 557	-8 050	-5 349
Provisionskostnader	-699	-723	-677	-640	-693	-2 738	-2 663
Personalkostnader	-489	-464	-535	-485	-451	-1 973	-1 826
Övriga administrationskostnader	-1 079	-719	-794	-737	-894	-3 328	-3 220
Kreditförluster	-2	-3	-12	-20	-15	-38	-6
Summa kostnader	-6 383	-9 226	-4 280	173	-7 115	-19 716	-16 108
Rörelseresultat	542	628	578	537	761	2 286	2 155
Skatt	-162	-120	-49	-110	-105	-441	-389
PERIODENS RESULTAT	381	507	530	427	656	1 845	1 765
Resultat per aktie före och efter utspädning, kronor	37	49	51	41	63	177	171

Rapport över totalresultat för koncernen							
Mkr	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Periodens resultat	381	507	530	427	656	1 845	1 765
Övrigt totalresultat							
Poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat							
Omräkningsdifferenser hänförliga till utländsk verksamhet	2	-3	-8	-20	-9	-28	3
Kassaflödessäkringar	-67	-32	-61	79	-36	-81	41
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	15	59	41	23	-6	138	-195
Skatt hänförlig till poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat	11	-6	4	-23	9	-13	34
Summa	-38	18	-23	60	-41	16	-117
Poster som inte kan omföras till periodens resultat							
Omvärdering av rörelsefastighet	89	2	115	5	118	210	330
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	2	-	-	-	2	2	2
Skatt hänförlig till poster som inte kan återföras till periodens resultat	-20	0	-25	-1	-26	-47	-73
Summa	71	2	89	4	94	165	259
Summa övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	32	20	66	64	52	182	142
Periodens totalresultat	413	527	596	491	709	2 027	1 907

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Mkr	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR		
Goodwill	720	738
Andra immateriella tillgångar	4 005	3 672
Uppskjuten skattefordran	19	34
Materiella tillgångar	55	53
Rörelsefastigheter	2 721	2 545
Aktier i Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB	8	8
Aktier och andelar i intresseföretag	82	74
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	10 413	10 845
Utlåning till allmänheten	226 705	201 959
Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	111 799	100 497
Aktier och andelar	2 024	1 832
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 371	40 061
Belåningsbara statsskuldförbindelser	7 794	8 824
Derivat	5 597	4 479
Värdeförändring säkringsportföljer	636	815
Övriga fordringar	3 674	3 672
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 956	3 111
Likvida medel	1 171	1 374
SUMMA TILLGÅNGAR	421 750	384 595

Mkr	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Aktiekapital	1 042	1 042
Övrigt tillskjutet kapital	10 272	10 272
Primärkapital	1 200	1 200
Reserver	835	653
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	9 179	7 370
Summa eget kapital	22 529	20 538
Efterställda skulder	2 595	2 300
Försäkringstekniska avsättningar	18 757	18 376
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär risken	112 225	101 002
Uppskjuten skatteskuld	1 339	1 139
Övriga avsättningar	137	257
Emitterade värdepapper	157 440	141 269
Inlåning från allmänheten	89 946	82 702
Skulder till kreditinstitut	3 873	2 954
Derivat	1 680	2 455
Värdeförändring säkringsportföljer	3 191	2 899
Övriga skulder	3 304	3 955
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 734	4 749
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	421 750	384 595

Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen

Mkr	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Primärkapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2015-01-01	1 007	9 708	-	511	5 631	16 857
Periodens totalresultat	-	-	-	142	1 765	1 907
Emitterat primärkapital	-	-	1 200	-	-26	1 174
Tillskott från ägare						
Nyemission	36	564	-	-	-	600
Utgående eget kapital 2015-12-31	1 042	10 272	1 200	653	7 370	20 538
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 042	10 272	1 200	653	7 370	20 538
Periodens totalresultat	-	-	-	181	1 845	2 027
Emitterat primärkapital	-	-	-	-	-36	-36
Utgående eget kapital 2016-12-31	1 042	10 272	1 200	835	9 179	22 529

Rapport över kassaflöden för koncernen

Mkr	2016	2015
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	2 286	2 155
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	4 260	4 617
Betald skatt	-565	-279
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	5 981	6 493
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Förändring av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper och derivat	-5 424	-3 446
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	-24 040	-22 198
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder	7 583	6 465
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-15 899	-12 686
Investeringsverksamheten		
Förvärv av intresseföretag	-	-3
Förvärv av immateriella tillgångar	-596	-372
Förvärv av materiella tillgångar	-91	-39
Investering i materiella tillgångar	-38	-23
Avyttring av materiella tillgångar	-	10
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-724	-426
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	-	600
Förändring emitterade värdepapper	16 467	11 055
Primärkapitalinstrument	-	1 200
Ersättning primärkapitalinstrument	-36	-27
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	16 431	12 828
Årets kassaflöde	-192	-284
Likvida medel 1 januari	1 374	1 657
Kursdifferens i likvida medel	-11	1
Likvida medel 31 december	1 171	1 374

Noter till de finansiella rapporterna för koncernen

Belopp i Mkr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12. Koncernen följer även rekom-

mendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncernen utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Delårsrapporten är upprättad i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering.

Delårsrapporten för koncernen har upprättats enligt samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpades i årsredovisning 2015.

Not 2	Resultat per rörelsesegment					
2016, Mkr	Sakförsäkring	Fondlivförsäkring	Bank	Moderbolag	Elimineringar och justeringar	Totalt
Premier efter avgiven återförsäkring	5 342	173	-	-	-30	5 485
Räntenetto	-	-	3 455	-	1	3 455
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	-	7 916	-	-	-	7 916
Utdelningar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	-	7	-	-	-	7
Kapitalavkastning, netto	15	54	69	603	-419	322
Provisionsintäkter	15	1 412	1 523	-	-346	2 604
Övriga rörelseintäkter	389	265	117	2 891	-1 449	2 212
Summa rörelseintäkter	5 760	9 828	5 163	3 494	-2 243	22 002
Försäkringsersättning efter avgiven återförsäkring	-3 793	-104	-	-	314	-3 584
Förändring livförsäkringsavsättning	-	-	-	-	-6	-6
Förändring avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risken	-	-8 050	-	-	-	-8 050
Provisionskostnader	-430	-575	-2 090	-	357	-2 738
Personalkostnader	-422	-167	-470	-927	13	-1 973
Övriga administrationskostnader	-680	-435	-1 098	-2 114	998	-3 328
Kreditförluster	-	-	-38	-	-	-38
Summa kostnader	-5 326	-9 331	-3 696	-3 040	1 676	-19 716
Försäkringstekniskt resultat	435	497	-	-	-932	-
Icke tekniska intäkter/kostnader	210	15	-	-	-224	-
Rörelseresultat	644	512	1 467	453	-791	2 286
Skatt	-	-	-	-	-	-441
Periodens resultat	-	-	-	-	-	1 845
Fördelning intäkter						
Externa intäkter	5 524	9 474	5 170	1 687	-147	22 002
Koncerninterna intäkter	236	353	-7	1 807	-2 390	-
Summa rörelseintäkter	5 760	9 828	5 163	3 494	-2 243	22 002

Indelningen i rörelsesegment stämmer överens med hur koncernen är organiserad och följs upp av koncernledningen. Det försäkringstekniska resultatet presenteras för Sak- och Fondlivförsäkring eftersom det resultatmättet följs upp av koncernledningen.

Rörelsesegment Sakförsäkring avser skade- och grupplivförsäkringsrörelse, grupplivförsäkring utgör endast en mindre del. Även länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring ingår.

Rörelsesegment Fondlivförsäkring avser livförsäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder.

Rörelsesegment Bank avser inlånings- och utlåningsverksamhet. Produktutbudet mot kunder följer den juridiska strukturen i Länsförsäkringar Bank-koncernen.

Rörelsesegment Moderbolag avser servicetjänster, IT och utveckling för länsförsäkringsgruppen, administration av värdepappersfonder och kostnader för gemensamma funktioner.

Avskrivningar och nedskrivningar: Avskrivningar för materiella och immateriella tillgångar i Sakförsäkring ingår i övriga administrationskostnader. Avskrivningar för förvärvade immateriella tillgångar i Fondlivförsäkring ingår i elimineringar av administrationskostnader.

Kapitalavkastning, netto: I Sakförsäkring ingår avkastning på placeringstillgångar. Värdeförändring av rörelsefastigheter redovisas i övrigt totalresultat. I Bank ingår förändringar av verkligt värde. I Moderbolag ingår utdelningar från dotterbolag och räntekostnader.

Fortsättning nästa sida

Not 2	Resultat per rörelsesegment, fortsättning					
2015, Mkr	Sak- försäkring	Fondliv- försäkring	Bank	Moderbolag	Elimineringar och justeringar	Totalt
Premier efter avgiven återförsäkring	5 074	140	-	-	-22	5 192
Räntenetto	-	-	2 994	-	12	3 006
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	-	5 365	-	-	-	5 365
Utdelningar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	-	8	-	-	-	8
Kapitalavkastning, netto	45	-9	97	660	-800	-6
Provisionsintäkter	31	1 384	1 522	-	-342	2 595
Övriga rörelseintäkter	388	272	97	2 653	-1 305	2 104
Summa rörelseintäkter	5 537	7 160	4 710	3 313	-2 457	18 263
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	-3 242	-98	-	-	302	-3 038
Förändring livförsäkringsavsättning	-	-	-	-	-5	-5
Förändring avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risken	-	-5 349	-	-	-	-5 349
Provisionskostnader	-458	-578	-1 963	-	336	-2 663
Personalkostnader	-388	-163	-462	-837	24	-1 826
Övriga administrationskostnader	-628	-443	-1 104	-2 037	993	-3 220
Kreditförluster	-	-	-6	-	-	-6
Summa kostnader	-4 716	-6 632	-3 535	-2 874	1 650	-16 108
Försäkringstekniskt resultat	821	528	-	-	-1 349	-
icke tekniska intäkter/kostnader	87	-11	-	-	-76	-
Rörelseresultat	908	516	1 175	438	-883	2 155
Skatt	-	-	-	-	-	-389
Periodens resultat	-	-	-	-	-	1 765
Fördelning intäkter						
Externa intäkter	5 321	6 812	4 721	1 421	-12	18 263
Koncerninterna intäkter	216	348	-10	1 892	-2 445	-
Summa rörelseintäkter	5 537	7 160	4 710	3 313	-2 457	18 263

Not 3	Närståendetransaktioner				
-------	-------------------------	--	--	--	--

Mkr	Intäkter Jan-dec	Kostnader Jan-dec	Fordringar 31 dec	Skulder 31 dec	Åtaganden 31 dec
2016					
Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB-koncernen	390	91	152	933	601
Länsförsäkringsbolag	3 552	3 354	8 687	12 740	59
Övriga närstående	25	15	19	34	5
2015					
Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB-koncernen	421	-147	146	962	901
Länsförsäkringsbolag	1 751	-2 207	8 880	13 472	59
Övriga närstående	27	-27	15	49	6

Intäkter och kostnader inkluderar räntor. Fordringar och skulder mot länsförsäkringsbolag inkluderar försäkringstekniska avsättningar.

Tabell 1

Mkr	2016-12-31		2015-12-31	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Aktier i Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB	8	8	8	8
Utlåning till allmänheten	226 705	227 784	201 959	202 780
Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	111 799	111 799	100 497	100 497
Aktier och andelar	2 024	2 024	1 832	1 832
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 371	41 371	40 061	40 061
Belåningsbara statsskuldförbindelser	7 794	7 794	8 824	8 824
Derivat	5 597	5 597	4 479	4 479
Övriga fordringar	615	615	668	668
Likvida medel	1 171	1 171	1 374	1 374
Summa finansiella tillgångar	397 085		359 703	
Finansiella skulder				
Efterställda skulder	2 595	2 675	2 300	2 362
Emitterade värdepapper	157 440	162 655	141 269	145 550
Inlåning från allmänheten	89 946	91 644	82 702	82 884
Skulder till kreditinstitut	3 873	3 873	2 954	2 954
Derivat	1 680	1 680	2 455	2 455
Övriga skulder	817	817	1 300	1 300
Summa finansiella skulder	256 351		232 980	

Vinster och förluster redovisas i resultaträkningen i Kapitalavkastning, netto.

Det verkliga värdet på aktier i Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB utgörs av anskaffningsvärde justerat för nedskrivningar.

Det bokförda värdet på övriga fordringar, likvida medel, skulder till kreditinstitut och övriga skulder bedöms utgöra en rimlig approximation av dess verkliga värde då dessa tillgångar och skulder har korta löptider.

Finansiella instrument som värderas till upplupet anskaffningsvärde i rapport över finansiell ställning

Verkligt värde (nivå 2) på inlåning från allmänheten samt utlåning till allmänheten har beräknats med en diskontering av förväntade kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella in- respektive utlåningsräntan som tillämpas (inklusive rabatter).

Verkligt värde (nivå 2) för emitterade värdepapper samt efterställda skulder bestäms utifrån noterade priser. För del av de emitterade värdepapper som bedöms illikvida sker en justering utifrån bedömda aktuella emissionspriser. Certifikat saknar externa marknadspriser och det verkliga värdet beräknas genom respektive valutas räntekurva.

Not 4 Värderingsmetoder för verkligt värde, fortsättning

I tabellen framgår finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning utifrån använda värderingsmodeller där:

Nivå 1 avser värden som fastställs från noterade kurser på en aktiv marknad

Nivå 2 avser värden som fastställs genom beräknade värden på observerbara marknadsnoteringar

Nivå 3 avser värden som bygger på egna antaganden och bedömningar

Tabell 2 Värderingsmetoder för verkligt värde

2016-12-31, Mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Rörelsefastigheter	-	-	2 721	2 721
Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	111 799	-	-	111 799
Aktier och andelar	1 218	20	786	2 024
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 222	-	149	41 371
Belåningsbara statsskuldförbindelser	7 794	-	-	7 794
Derivat	2	5 595	-	5 597
Övriga fordringar	-	-	20	20
Skulder				
Derivat	0	1 680	-	1 680
2015-12-31, Mkr				
Tillgångar				
Rörelsefastigheter	-	-	2 545	2 545
Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken	100 497	-	-	100 497
Aktier och andelar	1 167	14	650	1 832
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	39 961	-	100	40 061
Belåningsbara statsskuldförbindelser	8 824	-	-	8 824
Derivat	0	4 479	-	4 479
Skulder				
Derivat	0	2 455	-	2 455

Det har inte gjorts några väsentliga överföringar mellan nivå 1 och nivå 2 under 2016 och inte heller under 2015. Under 2016 och 2015 har det inte förekommit några överföringar från nivå 3.

För rörelsefastigheter inom nivå 3 finns det normalt inte aktiva marknader. Verkligt värde estimeras därför med hjälp av modeller baserade på diskonterade kassaflöden. Metoden som används vid beräkning av verkligt värde är en kombinerad tillämpning av ortsprismetod utifrån redovisade jämförelseköp och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftnetton som successivt marknadsanpassats under 10 år, samt nuvärdet av bedömt restvärde år 10. Restvärdet har bedömts genom en evighetskaptalisering av ett uppskattat marknadsmässigt driftnetto.

Aktier och andelar i nivå 3 värderas till eget kapital per aktie utifrån senaste bolagsrapporter. Avlistade bolag på obestånd värderas till noll, om annan notering inte kan hittas. Länsförsäkringar Bank AB innehar aktier och andelar samt övriga finansiella placeringstillgångar värderade till anskaffningsvärde eftersom innehaven inte tillförlitligt kan värderas till verkligt värde och skrivs ner om det finns objektiva belägg för en nedskrivning. Bedömningen baseras på senaste årsredovisning och prognostiserat resultat.

För aktier och andelar i nivå 2 som avser onoterade B-aktier med konverteringsrätt till börsnoterade A-aktier utan restriktion bestäms verkligt värde utifrån A-aktiens kurs på balansdagen.

Derivat i nivå 2 avser i sin väsentlighet swappar för vilka verkligt värde beräknas med diskontering av förväntade framtida kassaflöden.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper i nivå 3 vilka inte är noterade på en aktiv marknad utgörs av räntebärande onoterade lån. Värderingen utförs av externa förvaltare utifrån vedertagna värderingsmodeller. Detta innebär att de underliggande innehav som utställaren av lånet innehar värderas utifrån relevanta observerbara marknadspriser då sådana finns tillgängliga. För innehav där marknadspriser inte finns att tillgå utförs värdering till ett verkligt värde som motsvaras av anskaffningsvärdet justerat för nedskrivningar.

Tabell 3 Förändring nivå 3

Mkr	Rörelsefastigheter	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga fordringar	Totalt
Ingående balans 2016-01-01	2 545	650	100	-	3 295
Förvärv	38	6	35	20	98
Redovisat i årets resultat	-72	129	15	-	72
Redovisat i övrigt totalresultat	210	-	-	-	210
Utgående balans 2016-12-31	2 721	786	149	20	3 675
Ingående balans 2015-01-01	2 265	532	31	-	2 828
Förvärv	22	0	69	-	92
Avyttringar	-	-3	-	-	-3
Redovisat i årets resultat	-73	120	-	-	47
Redovisat i övrigt totalresultat	330	-	-	-	330
Utgående balans 2015-12-31	2 545	650	100	-	3 295

Finansiella rapporter för moderbolaget

Resultaträkning för moderbolaget							
Mkr	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Nettoomsättning	858	647	747	642	716	2 894	2 653
Rörelsens kostnader							
Externa kostnader	-723	-412	- 518	-447	-596	-2100	-2 015
Personalkostnader	-218	-218	- 253	-220	-185	- 909	-822
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-10	-9	-7	-7	-11	-33	-37
Rörelseresultat	-93	8	-32	-32	-76	-149	-221
Resultat från finansiella poster							
Resultat från andelar i koncernföretag	167	19	22	471	330	679	742
Ränteintäkter och liknande resultatposter	3	1	0	1	-3	4	26
Räntekostnader och liknande resultatposter	-18	-21	-19	-23	-15	-81	-109
Resultat efter finansiella poster	59	5	-28	417	236	453	438
Skatt	-2	0	-5	1	-12	-7	-7
PERIODENS resultat	57	5	-33	418	224	447	431

Rapport över totalresultatet för moderbolaget							
Mkr	Kv 4 2016	Kv 3 2016	Kv 2 2016	Kv 1 2016	Kv 4 2015	Helår 2016	Helår 2015
Periodens resultat	57	5	-33	418	224	447	431
Övrigt totalresultat							
Poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat							
Kassaflödessäkringar	4	5	4	4	5	17	6
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	-2	1	3	6	-1	8	-1
Skatt hänförlig till poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat	-1	-1	-2	-2	-1	-6	-1
Summa övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	-1	5	5	8	3	19	4
Periodens totalresultat	58	10	-28	426	227	466	435

Balansräkning för moderbolaget			
Mkr	2016-12-31	2015-12-31	
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	459	227	
Materiella anläggningstillgångar	78	90	
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	17 858	16 892	
Övriga finansiella anläggningstillgångar	860	1 027	
Summa finansiella anläggningstillgångar	18 718	17 919	
Summa anläggningstillgångar	19 255	18 236	
Omsättningstillgångar	876	1 353	
Kassa och bank	251	243	
SUMMA TILLGÅNGAR	20 382	19 832	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Bundet eget kapital	6 085	5 843	
Fritt eget kapital	10 893	10 668	
Summa eget kapital	16 978	16 511	
Avsättningar	79	198	
Derivat	17	34	
Långfristiga skulder	440	1 935	
Kortfristiga skulder	2 868	1 154	
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	20 382	19 832	

Kassaflödesanalys för moderbolaget			
Mkr	2016	2015	
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	453	438	
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-277	-194	
Betald inkomstskatt	-1	-	
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	175	244	
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	832	291	
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder	218	48	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 225	583	
Investeringsverksamheten			
Lämnade aktieägartillskott	-	-500	
Förvärv av andelar i koncernföretag	-965	-50	
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-246	-128	
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-9	-24	
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	3	22	
Amortering lån	-	-499	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 217	-1 179	
Finansieringsverksamheten			
Nyemission	-	600	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	600	
Periodens kassaflöde	8	4	
Likvida medel 1 januari	243	239	
Likvida medel 31 december	251	243	

Utdelning om 470 (412) Mkr ingår i kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital.

Rapport över förändringar i eget kapital för moderbolaget									
Mkr	Bundet eget kapital				Fritt eget kapital				Totalt
	Aktiekapital	Fond för utvecklingsutgifter	Reservfond	Fond för verkligt värde	Säkringsreserv	Överkursfond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		
Ingående balans 2015-01-01	1 007	-	4 801	0	-32	4 907	4 793	15 476	
Periodens totalresultat	-	-	-	-1	5	-	431	435	
Tillskott från ägare									
Nyemission	36	-	-	-	-	564	-	600	
Utgående eget kapital 2015-12-31	1 042	-	4 801	-1	-27	5 471	5 224	16 511	
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 042	-	4 801	-1	-27	5 471	5 224	16 511	
Periodens totalresultat	-	-	-	6	14	-	447	467	
Aktiverade egenupparbetade utvecklingsutgifter	-	241	-	-	-	-	-241	-	
Tillskott från ägare									
Nyemission	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utgående eget kapital 2016-12-31	1 042	241	4 801	6	-13	5 471	5 430	16 978	

Noter till de finansiella rapporterna för moderbolaget

Belopp i Mkr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554). Bolaget tillämpar även rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt uttalanden utgivna av Rådet för finansiell rapportering gällande för noterade företag. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

Förändrad redovisningsprincip 2016

Från och med 1 januari 2016 tillämpas nya regler i årsredovisningslagen som innebär att belopp motsvarande aktiverade utgifter för utvecklingsarbete överförs från fritt eget kapital till Fond för utvecklingsutgifter.

Delårsrapporten har i övrigt upprättats enligt samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpades i årsredovisningen för 2015.

Not 2 Närståendeaktioner

Mkr	Intäkter Jan-dec	Kostnader Jan-dec	Fordringar 31 dec	Skulder 31 dec	Åtaganden 31 dec
2016					
Koncernbolag	1 967	-203	553	287	-
Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB-koncernen	227	-17	25	279	601
Länsförsäkringsbolag	1 342	-52	156	437	-
Övriga närstående	21	-0	-	6	-
2015					
Koncernbolag	1 892	-199	1 026	236	-
Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB-koncernen	228	-29	29	392	901
Länsförsäkringsbolag	1 314	-66	136	209	-
Övriga närstående	12	-0	2	6	-

Intäkter och kostnader inkluderar räntor.

Länsförsäkringar AB förvärvade i mars 2016 andelar i fastighetsbolaget Utile Dulci 2 HB från Länsförsäkringar Sak. Handelsbolaget är ett helägt koncernbolag.

Not 3 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Mkr	2016-12-31	2015-12-31
Ställda säkerheter		
Pantsatta aktier i dotterbolag	601	901
Ansvarsförbindelser		
Delägare i Utile Dulci 2 HB	17	9

Verkställande direktören avger rapporten på styrelsens uppdrag. Rapporten har inte granskats av bolagets revisor.

Stockholm 10 februari 2017

Johan Agerman
Verkställande direktör

Finansiell kalender 2017

Årsredovisning 2016 för Länsförsäkringar Bank	22 februari
Årsredovisning 2016 för Länsförsäkringar Hypotek	22 februari
Årsredovisning 2016 för Länsförsäkringar AB	9 mars
Årsöversikt 2016 för länsförsäkringsgruppen	9 mars
Delårsrapport kvartal 1	5 maj
Delårsrapport kvartal 2	10 augusti
Delårsrapport kvartal 3	10 november

Denna delårsrapport innehåller sådan information som Länsförsäkringar AB (publ) ska offentliggöra enligt lagen om värdepappersmarknaden. Informationen lämnades för offentliggörande den 10 februari 2017 kl. 15.00 svensk tid.

För mer information, kontakta

Johan Agerman, vd Länsförsäkringar AB

johan.agerman@lansforsakringar.se, 08-588 418 02, 070-348 93 50

Malin Rylander Leijon, CFO Länsförsäkringar AB

malin.rylander-leijon@lansforsakringar.se, 08-588 408 64, 073-964 08 64

Anna Glennmar, Investor Relations Länsförsäkringar AB

anna.glennmar@lansforsakringar.se, 08-588 417 42, 072-141 44 08

Fanny Wallér, kommunikationsdirektör Länsförsäkringar AB

fanny.waller@lansforsakringar.se, 08-588 414 69, 070-692 77 79

Länsförsäkringar AB (publ), org nr 556549-7020

Besök: Tegeluddsvägen 11-13 | Post: 106 50 Stockholm

Telefon: 08-588 400 00